

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — na eno leto brez dopolnilne naročnine, se upravnica ne obračuna. Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celotno 5 K. 20, pol leta 2 K. 60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na ure inštituta lista Neferovskega, pisarna se ne sprejema in rokoni se ne vračajo. Naročnina oglase in reklamacije se pošiljajo na upravo lista. **UREDNIŠTVO:** ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“: — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-branilnični račun št. 841-652. **TEL-FON** števil. 1187.

BRZOJAVNE VESTI.

Tittoni v Ljubli.

ISL 23. Tittoni pride semkaj jutri ob 8.05 minut zvečer. Na kolodvoru ga pozdravita okrajni glavar in mestno zastopstvo.

Sestanek ministrov na Semeringu.

SEMERING 23. Danes jutraj se je minister Tittoni dolgo časa posvetoval s svojim kabinetnim načelnikom Bollatiem. Ob 10. uri sta se pred hotel Panhaus pripeljala minister baron Aehrenthal in sekcijski načelnik baron Call. Minister Aehrenthal se je podal v stanovanje Tittonija, s katerim se je nekoliko minut pozneje odšel v dvorec Helmer. Ob 10. in pol uri sta se oba ministra v družbi s poslanikom vojvodo d'Avarno in princem Franom Lichtensteinom v avtomobilu poslanih grofa Lützowa odpeljala na njegov grad Strelz, kamor so se drugi povabljeni odpravili že prej po železnici.

SEMERING 23. Na večerjo, ki jo prireditelja v hotelu „Panhaus“ na čast italijanskim gostom viši komornik knez Montenuovo in njega soproga, so povabljeni: minister Tittoni, poslanik vojvoda d'Avarno, minister za zunanje stvari baron Aehrenthal s soprogo, knez Buoncompagni, madama Florio, kontesa Parsivana, markiz Cappelli s soprogo, grof in grofica Welsersheimb, ogrski dvorni maršal Apponyi, sekcijski načelnik baron Call, poslanski baron Gager in grof Colorado.

SEMERING 23. Minister Tittoni se je danes predpoludne z ostalo družbo podal na grad poslanih pri Kvirinalu grofa Lützowa, kjer ga je sprejela vsa grofova rodbina. Po obedu so se gospodje povrnili na Semering, kamor so dospeli ob 6. uri in trideset zvečer. Minister Tittoni si je natanko ogledal hotel južno železnice ter se od tam podal v hotel „Panhaus“. Zvečer je bila pri knezu Montenuovo večerja, na katero je bilo povabljenih 80 oseb. Zvečer so na čast italijanskemu ministru Tittoniju na bližnjih hribih goreli kresovi in je bila prirejena razsvetljava.

Keze na Dunaju.

DUNAJ 23. Pri mestnem fizikatu je bilo večerj prijavljeno osem novih slučajev koz. Obolelo je pet oseb v X., po ena v IV., VII. in XVIII. okraju. Danes je bil prijavljen sumljiv slučaj iz IX. okraja, vendar se zdi, da se ne gre tu za prave keze.

Državnozborska dopolnilna volitev na Ogrskem.

NAGY-KAROLY 23. Državnozborskim poslancem je bil s pretežno večino izvoljen pristav stranke neodvisnosti Bela Papp. Kandidat ljudske stranke Szabo je ostal v manjšini.

Dementi.

BUDIMPEŠTA 23. Ogrski biro poroča od kompetentne strani z Dunaja: Včerajšnja poročila listov, da je prišlo v Nevesnjah do krvavega pretepa med kmeti in vojniki 64. pešpolka, niso resnična. 64. pešpolk ni imel v posadki v Nevesnjah.

Clemenceau v Monakovem.

MONAKOVO 23. Clemenceau je sinoči iz Karlovičarjev varov dospel s svojim spremstvom semkaj. Ker ima njegov obisk popolnoma privaten značaj, zato ni bilo na kolodvoru nikakega oficijelnega pozdrava. Semkaj je dospel tudi francoski poslanik na Dunaju Crozier.

Sultan ob dvajsetletnici vladanja kneza Ferdinand.

SOFIJA 22. Kakor poročajo iz Carigrada z vso gotovostjo, bo sultana na jubilejni slavnosti zastopal poseben dostojanstvenik. Ni izključeno, da ta odposlanec kneza nagovori, da obišče Carigrad.

PODLISTEK.

Ruska žena in revolucija.

Dogodki zadnjih časov in zlasti obravnavanje proti Tatjani Leontjevi so zadostno kazali, da se ruska žena vedno živahneje in marljiveje udeležuje sedanjega revolucionarnega pokreta na Ruskem.

Statistika je prišla tukaj do zanimivih rezultatov. Pred vsem se izkazuje, da so najbolj ženske v starosti 14—21 let politično delavne, po stanu pa skoro izključno ženske takozvanih privilegiranih slojev. Tukaj ni opaziti v političnem gibanju tiste demokratske poteze, ki se izraža pri moških revolucionarjih. V tem leži prva razlika v značaju vdeležbe obeh spolov; druga razlika je v izobrazbi in v poklicu. Dočim se more izkazati večina moških „zločincev“ samo z ljudsko-bolsko naobrazbo, so njih kolegije večidel višje izobražene. Kar se tiče poklica, je 53 odstotkov vsega števila revolucionarjev zdravnic, 32 odstotkov dajejo učiteljice, ostalo

Španski kralj in kraljica v Parizu.

PARIZ 23. Španski kralj in kraljica sta s svojim spremstvom dospela semkaj in se jutri podata v Canterets.

Sestanek med angleškim kraljem in ruskim carjem

HAMBURG 23. „Hamburger Nachrichten“ poročajo, da se ruski car Nikolaj in kralj Edvard sestanejo po sklepu angleško-ruske pogodbe.

Abesinska misija v Berlinu in na Dunaju.

BEROLIN 23. Abesinska misija pride dne 27. t. m. v Hamburg in se dne 29. t. m. poda v Berlin, kjer ostane do 4. septembra. Misija pojde potem obiskat Kruppove tovarne, odkoder odpotuje na Dunaj. Za časa svojega bivanja v Berlinu bodo člani misije gostje cesarja Viljema.

Ministrski predsednik Clemenceau.

MONAKOVO 23. Ministrski predsednik Clemenceau odpotuje jutri zvečer v Pariz.

Iz Romunske.

BUKAREŠT 23. Pred svojim odhodom v inozemstvo je kralj Karol pomislil vse jetnike in vse one osebe, ki so bile obojene za časa zadnjih agrarnih nemirov. Od pomiloščenja so izvzeti svečeniki, učitelji in vsi oni, ki so izvršili kak umor.

Krilni adjutant cesarjev.

ERENZWEIER 23. Umrli je danes jutraj za krvavenjem obisti krilni adjutant cesarjev major grof Fran Schaaffgotsche.

Iz mednarodnega socijalističnega kongresa v Stuttgartu.

STUTTART 23. Angličan Quelch, ki je predvčerajšnjim govoril o tatovih in moricah glede vladnih zastopnikov na Haški konferenci, je bil sinoči od virmemberke vlade izgnan in je že odpotoval.

STUTTART 23. Sinoči so bile na shodu prirejene ovacije angleškemu delegatu mednarodnega socijalističnega kongresa povodom njegovega izгона. Bebel je označil izgon kakor dokaz reakcijskih razmer v Nemčiji.

STUTTART 23. Na današnji predpoludanski seji je predsednik Singer ostro kritikal izgon Quelcha. Nemška socijalna demokracija se požene za politične razmere, ki dovoljujejo popolno svobodo govora. Po večerjajši izjavi Quelcha je njegov izgon nepotreben. Mednarodni biro soglaša s tem mnenjem in protestuje proti tej odredbi.

STUTTART 23. Mednarodni socijalistični kongres je danes predpoludne razpravljal o vprašanju razmerja strank do rudarskih družb. Beer (Avstrija) je utemeljeval sklep, ki izjavlja kakor opravičeno nalogo stranke in rudarskih družb v emancipacijskem boju proletarijata. Rudarske družbe mora voditi socijalističen duh. Stranka je dolžna povsod ševati rudarske družbe v stremljenju po povzdi in zboljšanju socijalnega položaja delavcev ter zadobiti veljavo njenim parlamentarnim akcijam.

Dogodki v Maroku

CASABLANKA 23. (Ag. Havas). V praski dne 21. t. m. so imeli Francozi 12 ranjencev, med temi je bil neki stotnik. Križar „Gueydon“ je bombardiral vas Fedallo severno od Casablanke in razse druge pristave, kamor so pribežali uporniki.

PARIZ 23. „Matin“ poroča iz Casablanke: Marokanci so večkrat poskušali v zadnjem času prodreti do Casablanke, toda vsakrat brez uspeha.

LONDON 23. Listi poročajo iz Alcazarja od 21. t. m., da je mehala El Merania v ponedeljek napadla Raisulija. Raisuli

pa učenke in dijakinje in ženske brez določenega poklica, ki žive pri možu, očetu, bratu itd. Glede na vrsto zločinov je največ teh žensk obtoženih „revolucionarne vdeležbe“, 12—13 odstotkov „politične propagande“ in „protizakonite vdeležbe“, ostanek — in to skoro same analfabetinje — pa se je moral zagovarjati zaradi „širjenja hudobnih političnih vestij“ in „žaljenja veličanstva“.

To so statistični podatki ruske revolucije. Po eni strani se razširja torej politično zločinstvo z elementarno silo; revolucija ni več kakor preje stvar inteligence, ampak tudi ljudstva. Po drugi strani se pokazuje, da sredstva, ki jih vporablja vlada, da bi jo zadušila, dosegajo ravno nasprotje tega, kar se hoče dočeti. Žalželjeno „pomirjenje“ še vedno izostaja, dokaz, da „skrivnostno rešitve Rusije“ ne leži v zaduševanju revolucije s starimi sredstvi, temveč v odstranitvi tistih pogojev, ki vzbuja in hranijo revolucijo.

Dočim igra ruska žena pri sedanjem revolucionarnem gibanju v Rusiji tako znamenito vlogo, se bojuje rano ob rami z moškimi „junaki svobode“ in si je že pridobila dalekosežnih pravic, so jo smatrali v 17.

je mehalo odbil, ki se je v neredu umaknila. Nadalje poročajo iz Tangerja od 22. t. m. iz dobroohveščene strani, da so vsi Evropejci zapustili F. z ter se podali proti morju.

PARIZ 23. Neka nota „Agence Hava“ dementira poročilo, da je prišlo med Francijo in Španijo do različnosti mnenja glede neke baje od Francije predlagane ekspedicije v notranje kraje Maroka. Nota pravi, da vlada med obema vladama sporazumljemo in da ni Francija niti za trenotek menjala svojega sklepa: to je, da ne podvzame nikake take ekspedicije.

MARSILJA 23. Nemški paketni parnik „Admiral“ je dospel semkaj s približno 30 begunci, Francozi, Španci in Židi, ki jih je vkrcal v Tangerju.

TANGER 23. (Reuterjev biro). Govori se, da so Evropejci zapustili Fez, ker so v mestu izbruhnili nemiri.

Rusija.

Upori v sibirskim armadnem zboru.

BEROLIN 23. Iz Petrograda poročajo „Berl. Tageblattu“: Med četami sibirskega armadnega zbora čim dalje bolj narašča nezadovoljnost. V zadnjem času je večkrat prišlo do uporov med vojaki. Teh dni se je na meji Mandžurije okoli 400 vojakov udeležilo nekega revolucionarnega shoda. Vojaki se niso hoteli odzvati pozivu, da bi se odstranili. Na to je batalijon strelcev dobil povelje, naj aretirajo upornike. Ti so pa bežali v vojašnico ter so tamkaj zabarikadirali vsa okna in vrata; sledil je temu pravi boj, ki je trajal vso noč. Na strani upornikov je bilo 18 mož ubitih, 35 pa ranjenih. Ostali so se zjutraj udali, ker so jim p. šle patrone. Vse so zaprli. Na to se je spuntal neki drugi oddelek, ki je po noči ulovil v ječo in vsi skupaj so pobegnili čez kitajsko mejo. O tem dogodku je general Pantejev poslal carju posebno poročilo, v katerem pravi, da ni možno krotiti kitajskih čet. Iste bi se brez dvoma postavile na stran upornikov, ako bi prišlo do revolucionarnega gibanja.

Pogrom.

PETROGRAD 23. Kakor poroča „Boržni list“, so kmetje v Tomaspolu pri Kišnevu uprizorili pogrom. Razdejanih je bilo mnogo židovskih prodajalnic, en žid je bil ubit. Z energičnim postopanjem je policija napravila red.

Mednarodni socijalistični shod v Stuttgartu.

Sekcija, katere naloga je diskusija o militarizmu in mednarodnih konfliktih, je nadaljevala v sredo svoja posvetovanja. Vanderelde (Belgijec) je branil Hervéja, češ, da mu ni možno odreči zasluge, da je prišel propagando proti militarizmu in šovinizmu v državi vojaških tradicij, kakršna je Francija. Ako z jedne strani Francozi propovedujejo upor, a ga z druge strani Nemci zavračajo, postaja situacija nezmožna za internacionalni socijalizem. Treba je odločnega in energičnega boja proti militarizmu.

Adler (z Dunaja) je dejal, da tu ne gre za spor med Hervéjem in drugimi, ampak za to, da se določi, na kak način se ima pojavljati antimitaristični značaj socijalizma, ali po francoskem ali po nemškem receptu. Antimilitarizem je bistven element proletarskega gibanja. Mi se borimo — je rekel govornik — proti vojski ne od trenutka, ko je bila napovedana, temveč neprenehoma, in Bebel ne potrebuje v tem smislu lekcij se strani Hervéja. Treba proklamirati vojno kakor atentat na življenje proletarijata, atentat, proti kateremu se ima ta-le braniti z

stoletju in še pozneje za manjvredno in celo v marsikaterem oziru za nečisto bitje. Tako n. pr. takrat niso dovoljevali ženskam, da bi klale živino ali perutnino, češ, da bi bilo meso potem neokusno. Gotove dni so smatrali žensko za nevredno, da bi jedla z rodino skupno pri eni mizi. V nekem starem ruskem reku je rečeno: „Kaj je žena? Svetnikom gnus, postelj za kačo, izrodek hudice, gnezdo kuge, neozdravljiva bolezen, satanova zaveznica.“

Ruska ženska prejšnjih časov je bila od zibelke do groba sužnica. Čisto po turško je bila ločena, od zunanjega sveta. Pri uglednih in imovitih Rusih je bilo vse tako urejeno, da je bilo moškemu nemogoče, se približati ženam drugih. Vendar ni bilo redko, da so se žene izneverile svojim možem. Kako so tudi strogo zapirali ženo, — vendar jo je mikalo in gnalo „položiti moža pod klop“, kakor so se izražali ljudje v tistih časih.

Razni ruski zgodovinskeci poročajo soglasno, da ruska žena tedanjega časa tudi za inozemce ni bila nedostopna, kljubu splošni antipatiji, ki je bila v Rusih napram vsem „nekrstjanom“, kakor so imenovali neprav-

vsemi sredstvi. Ali določiti že sedaj način boja ob izbruhu kake vojne, to bi pomenjalo položiti v roke nasprotnikov orožje proti nam. Mi se ne smemo vinkulirati ni pozitivno, ni negativno. Nemci ne ljubijo dekorativne politike. Ko je pred tremi leti pretila vojna se strani Italije proti Avstriji, priredila se je v Trstu velika manifestacija v protest proti morebitni vojni. Se-li napravi še drugič tako manifestacija ali se proglasi splošni štrajk, tega danes ne moremo vedeti, ker ne poznavamo razmer, v katerih se bomo nahajali. Istotako bi bilo nespametno vezati se že sedaj glede porabe kakega sredstva, kakor izključiti izrecno kako s.d.tvo. Bistveno sedaj je, naj se narodi vzgajajo k temu, da zavrnejo vsako misel na vojno.

Bebel je zatrdil, da Nemci nikakor ne nameravajo otresti se mednarodnih dolžnosti, ali da nimajo nikake volje zapletati se brez potrebe v zadrege radi stvari, o katerih se niti ne more vedeti, so-li sploh izvedljive. Sicer pa si militarizem sam odkopava korenike svojega obstanka. Predstavimo si, da izbruhne vojna, tekem katere stane vzdrževanje nemške vojske 40 milijonov mark na dan, da se pokliče v vojske šest milijonov mož, od katerih je dobra tretjina socijalistična, da preneha delovanje industrije in da nastane največja draginja! Ali naj bi se tu proklamiral splošni štrajk? Ne vem sicer, kaj bi se zgodilo v tem slučaju, ali to vem, da bi to bila zadnja vojna, v kateri bi meščanska družba tvegala svoj obstanek. Ako bi temu ne bilo tako, bi bila že od zdavnaj izbruhnila svetovna vojna.

Debatna je bila na to zaključena ter izvoljen pododsek, v katerem je vsaka država zastopana od dveh delegatov. Njegova naloga je sestaviti skupno resolucijo, ki naj se jo predloži plenumu kongresa.

Druga sekcija (razmerje med političnimi strankami in strokovnimi društvi) je sklenila priporočiti kongresu resolucijo v zmislu, da stranki, koje zadača je politična borba, in organizacijam, kojih delokrog obstaja v ekonomičnem boju, je nastopati v vzajemni slogi. Resolucija poudarja, da bodo organizacijski sindikati uspešno delovali le v slučaju, ako bode jih preveval duh socijalizma.

Tudi tretja sekcija (kolonijalna vprašanje) je končala svoja dela ter svoje resolucije predložila plenumu, kakor poročamo spodaj.

Četrta sekcija (vprašanje priseljevanja in izseljevanja delavcev) je sklenila predložiti plenumu Ellenbogenovo resolucijo, koje glavni postulat so: 1. glede dežele, v katero se vrši priseljevanje: 1. naj se izključujejo iz priseljevanja oni obrtni delavci, ki stojijo že v pogodbenem razmerju s kakim podjetnikom, 2. naj se potom zakona določiti maksimalno dobo dnevnega dela za vsakovrstne delavske kategorije, 3. naj se razveljavijo vse izjemne naredbe, ki ovirajo priseljevanje delavcev določenih narodnosti in ras, in naj se vredi izgon tujih podanikov v zmi-lu, da se ta ima vršiti le na podlagi sodne odredbe, 4. naj se olajša pristop tujcev v sindikate; 11. glede dežele, iz katere se vrši izseljevanje: 1. naj se goji živahno agitacijo v prid organizacij, 2. naj se poduči delavce o pravih razmerah v deželi priseljitve, 3. naj sindikati v deželi priseljevanja gojijo vzajemnost s onimi v deželi izseljevanja, 4. naj se nadzoruje potovalne in izseljevalne agencije; 111. na sploh: naj se reformirajo transportna sredstva in obvaruje izseljenje pred parasiti.

Peta sekcija (volilna pravica žen)

slavne. Za take slučaje se je bil izobrazil pri ruski ženi poseben dogma: „Ženi je odpustljivo, če ima z inozemcem razmerje;“ so rekale tedanje Rusinje, „ako se rodi potem otrok, čigar oče je nekrstijan, tedaj je vsaj otrok krstijan. Ako pa greši inozemec z razkolnico, tedaj ostane tudi dete nekrščeno, in hujše je, pomagati množiti število razkolnikov.“

Pisan kinč, lepo-pisane obleke in veznine je ruska ženska silno ljubila. Poglavitna posebnost ženske frizure je bila v tem, da je veljalo za omoženo žensko kakor nedostojno in pregrešno, kazati svoje lepe lase očem drugih. Razgledati ženski glavo, je bilo zanjo največja sramota. Spodobna ženska je pazila, da ni nihče v rodbini razun njenega moža videl njenih las. Ta zakon dostojnosti in po-nižnosti so tirali tako daleč, da so si marsikatera žene tako močno zvijale lase pod pečo, da so komaj mogle treniti z očesom. To se jim je zdelo lepo. Životne in bujne ženske so veljale za lepoticke; imeti podolgovata ušesa, je bilo tudi zelo po tedanjem okusu.

je sprejela resolucijo, ki jo je sklenil ponedeljski mednarodni ženski sestanek. Ista resolucija zahteva uvedbo volilne pravice za vse polnoletne ženske brez omejitev, odvisnih od cenzusa in omike.

Na dnevni red plenarne seje v plenu mu je prišlo najprej kolonialno vprašanje. Holandski poslanec Van Kol je pobijal resolucijo, ki jo je predlagal Ledebur in ki pravi, da je obsojati vsako kolonialno politiko, ker od nje ni pričakovati nikakega civilizatoričnega dela. Van Kol je trdil, da današnja kolonialna politika je gotovo brutalna, ampak ni res, da mora biti brutalna. Politika negativne se strani nemških socialistov je v tem zmislu popolnoma napačna. Kolonije so potrebne, le zboljšanje je treba. Anglež Quclch je poudarjal potrebo mednarodnih kolonialnih zakonov v prilog proletarijata. Med svojim govorom mu je ušla fraza o „morilcih in tatovih“, ki so se sešli v Haagu. (Radi te njegove tirade ga je vrtimberska vlada takoj izgnala). Tudi Bernstein je označil kot utopijo idejo, naj se opustijo kolonije, na kar mu je Ledebur postal z „reformistično budalostjo“.

V četrtki je nadaljevala plenarna debata. Kautsky se je izrazil proti vsaki kolonialni politiki, ki je baje diametralno nasprotna socializmu. Veliko pozornost je vzbudila indijanska Kama, ki je obdolžila angleško vlado najbrutalnega izselsavanja napram indijanskim rojstvom. Na koncu je bila s 127 glasovi proti 108 glasovi vsprejeta od manjšine komisije predlagana resolucija, ki se glasi: „Kongres je mnenja, da kapitalistična kolonialna politika mora v svojem bistvu dovesti do podjarmljenja, do izkoriščevanja potom prisiljenosti k delu in k ugonobitvi domačega prebivalstva v kolonialnih teritorijih. Civilizatorična naloga, na katero se sklicuje kapitalistična družba, služi njej le v prikrivanje njenih težav, po osvojevanju in izkoriščevanju. Le socialistična družba bo vsem narodom nudila možnost do razvoja k popolni civilizaciji. Kolonialna politika, mesto da bi po speševala produktivne sile, ugonablja naravna bogatstva dežel, v katerih ona uveljavlja svoja načela, a tem da usuznjuje in obubojava avtohtono prebivalstvo in vzdržuje uničujoče vojne. Na tak način ona sama vzdržuje ali ovira razvoj trgovine in razpečevanje obrtnih pridelkov civiliziranih držav. Kongres obsoja barbarične načine kapitalistične kolonizacije, in v interesu razvoja produktivnih sil zahteva politiko, ki naj zajamči miren kulturni napredek in daje na razpolago bogatstva zemlje razvoju vsega človečanstva!“

Kongres je nato prešel na posvetovanje o vprašanju volilne pravice žensk. Po izjavi Poppa (Avstrija), da je ves proletarijat dolžan boriti se za doseg politične in ekonomske emancipacije žensk, je bila sprejeta od dotične sekcije predlagana resolucija.

Iz Hrvatske.

Proglas srbskih radikalcev.

Osrednji odbor srbske „radikalne“ stranke je v „Zastavi“ objavil proglas na srbski narod v Hrvatski in Slavoniji, v katerem so pojasnjeni razlogi izstopa srbskih radikalcev iz hrvatsko-srbske koalicije. Glavna obtožba je naperjena proti srbski samostalni stranki. Gre torej za navskrižja med Srbi samimi.

Izvolitev srbskega patrijarha.

Iz Sremskih Karlovcev poročajo, da ne stavlja ministerski predsednik dr. Wekerle nikakih zaprek izvolitvi patrijarha, tako, da bo možno volitev izvršiti v roku treh mesecev, predpisanih od statutov. Nadalje javljajo, da nima minister ničesar proti kandidaturi vladike Zmejanovića. (Verujemo, saj je Zmejanović „radikal“ in kakor tak mehko testo nasproti madjarski vladi. Op. ured.)

Cesarske vaje na Koroškem.

Pišajo nam: Prve dni septembra bodo v Št. Vidu ob Glini na Koroškem in ob italijanski meji velike cesarske vaje, katerih se vdeležijo okoli 70.000 mož vojaštva različnih krdel.

Na teh vajah bodo imeli posebno strateško važno nalogo novi trije planinski (alpinski) polki, ki so razdeljeni ob italijanski meji in imajo več oddelkov strojnih pušk. — Ti polki nastopijo na vajah v svoji novi alpinski uniformi.

Veliko bo trpela — posebno v slučaju slabega vremena — solnograška brigada, ki ima nalog prekoračiti visoke turske alpe in se združiti z armado na Koroškem.

Primorski domobr. pešpolk št. 5 v Puli, ki je bil prvotno določen vršiti vaje ob morakem obrežju z vojno mornarico in trdnjavskim topničarstvom, je bil od generalnega štaba brzojavno pozvan na takojšen odhod k velikim vajam na Koroško. Polk maršira iz Kranja preko Ljubelja [Karavanke] na Koroško. — Po isti poti odkorakajo v Primorje nastanjeni pehotni polki. V Bruske trdnjave je odšlo topničarstvo Pule.

Značilen je fakt, da se že tri leta zaporedoma vrše važne vaje ob italijanski meji, dočim ni bilo prej, od leta 1866. dalje več videti vojske ob tej strani.

Za letošnje velike vaje ob meji se kaj živo zanimajo v bližnjem kraljestvu. O kre-

tanju čet so listi dosledno brzojavno obveščeni. Iz pisave teh listov je takoj razvidno, da bi najraje videli, da bi teh vaj ne bilo. Na Koroškem je pa že sedaj vse polno „letoviščarjev“ iz kraljestva, ki bodo opazovali te vaje.

Poleg vseh sestankov ministrov Aeren-thala in Titttonija, Italijani vendar le dvomijo, je-li zveza mej Avstrijo in Italijo res tako „prisrčna“ kakor jo malajo državni „malariji“.

Dogodki na Ruskem.

„Novoje Vremja“ proti Japonski.

Posebno pozornost vzbuja ostri članek, ki ga je te dni priobčil list „Novoje Vremja“ proti Japonski. V tem članku se zahteva od Rusije, naj se hitro pripravi za revanše Japonski. Ob enem pravi, da je nespametno verovati, da bi Japonka za vedno porazila Rusijo.

Drobne politične vesti.

Vojaške reforme. Kakor poročajo z Dunaja, je cesar že potrdil preosnovo generalnega štaba. Ta preosnova bo razglašena istočasno z drugimi vojaškimi reformami.

Šesti shod avstrijskih katolikov se bo vršil od 16. do 19. novembra na Dunaju. O tej priliki se bo vršil tudi občni zbor Pijevskega društva (za povzdigo častnikarstva).

Sestanek liberalnih učiteljev hrvatskih se je vršil včeraj v Zagrebu pod geslom: „Svobodna šola“.

General Caffarel. V Parizu je v četrtki umrl general Caffarel v starosti 79 let. Od leta 1887 ni pripadal več armadi, ki jo je moral zapustiti, ker je bil kompromitiran v škandalozni aferi poslanca Wilsona, tasta predsednika republike Grevya. Caffarel je bil oni čas podnačelnik generalnega štaba. Bil je aretiran, obsojen v globo 3000 frankov in v izgubo vseh redov, ki jih je prej dobil v raznih vojnah.

Duhovni svetnik Schirmeisen v Beuthenu je, kakor poroča neki Hamburški list, odklonil poznansko nadškojsko stolicu z izjavo, da hoče živeti in umreti v Beuthenu. Žal bi tudi papeža, ako bi vsprejel sedaj to dostojanstvo, ko je prej odklonil častnejšo službo poljskega škofa.

Dvajsetletnica vladanja bolgarskega kneza. Iz Carigrada javljajo, da se turška vlada oficijelno vdeležila dvajsetletnice vladanja kneza Ferdinanda. Na kak način se to zgodi, ni še določeno.

Nove cerkvene določbe o zarokah in porokah. „Osservatore Romano“ je priobčil dekret kongrega-cije koncila, s katerim se spreminja več določb tridentinskega koncila, ki se nanašajo na formalnosti zaroke in poroke. Nove določbe stopijo v veljavo po Veliki noči 1908. Grška proti ustaškim četam. Iz Aten poročajo, da je grška vlada pozvala vse častnike, ki se nahajajo na dopustu v Macedoniji ter tamkaj vodijo bande, da se nemudoma vrnejo v domovino, sicer se bo z njimi postopalo kakor z begunci.

Dnevne vesti.

Dr. Rybář in dr. Gregorin — izdajici! Kakor smo že naglasili, se mi ne spuščamo radi v polemike z ljudmi, s katerimi sploh ni možna dostojna in — pametna polemika. Taki ljudje so sedaj v uredništvu „Gorice“. Nu, tu pa tam treba vendar reagirati, da vidi naša javnost, kako nizko je padla izvestna slovenska žurnalistika, ki je ni ničesar več sveto, najmanj pa hčerka božja — resnica. V to vrsto slovenske žurnalistike spada v prvi vrsti „Gorica“, ki je prinesla te dni o našem tržaškem šolskem vprašanju notico, ki jasno pravi, da pri tem listu ni več ne zdrave pameti, ne novinarske honetnosti, a najmanj slovenskega rodoljublja, in da so jim edina sredstva, s katerimi operirajo in mamijo slovensko javnost: zvratanje dejstev, kleveta, podtikanje in laž.

Kaj porečete, cenjeni čitatelji, ki sledite pisavi našega lista, ako povemo, da drzno čelo v „Gorici“ trdi brez srama in strahu, da se v „Edinosti“ zastoji išče kaj o slovenski šoli, pač pa, da delamo za nemške šole ter da sta dr. Gregorin in dr. Rybář — izdajici, ker se potegujeta za to, da bo v državnih šolah v Trstu mesta za naše slovenske otroke!

Kaj pravite na tako brezmejno perfidijo?! Gotovo vsklikate z nami: pfuj in sramota za slovenski narod, da ima tako žurnalistiko!!

Na infamijo, naperjeno proti našemu listu, ne reagujemo, ker ni potrebno, ker za nas govore — dejstva. Istotako bi bilo le žaljivo za moža, kakoršna sta dr. Rybář in dr. Gregorin, ki ju radi njiju narodnega dela spoštujemo in cenimo ves objektivni in pošten slovenski svet, ako bi ju hoteli braniti pred očitanjem izdajstva. Ne treba ju braniti, ker stojita se svojo značajnostjo, svojim narodnim poštenjem in svojim narodnim — delom previsoko gori, da bi ju mogel doseči smrad iz „Goričine“ gnojnice!!

Ne odgovarjamo „Gorici“ na nje brezsmiselne klobasarije v prvo iz dveh razlogov. V prvo, ker moramo konstatirati, da toliko nesmiselnosti in budalosti nismo z lepa čitali v kakem spisu, kakor jih je nagromadila

„Gorica“ v svoji notici pod naslovom „Slovensko šolsko vprašanje v Trstu“ in ki pravi, da je v ljudeh, ki so to zagrešili, popolnoma zamrl vsaki čut do resnice in ter da se jim je pamet z mešala. Z ljudmi, ki sodijo v blaznico, se ne bomo prepirali. Na to infamijo bodi v odgovor naše nujno priporočilo do cenjenih čitateljev, naj sami čitajo rečeno notico v „Gorici“ od 20. t. m.

Njim ne odgovarjamo tudi še iz razloga, da so ljudje, ki so ob takem vitalnem vprašanju, kakor je volilna reforma za deželni zbor, grdo izdali najvitalnejši interes naroda, a so potem s cinično smelostjo vzpirljali še protestno — komedijo in brili tako norce iz izdanega naroda... da so taki ljudje sploh izgubili vsako pravico do sodbe o značajnosti in narodni zvestobi drugih!!

Ker pa bi mogel tudi med našimi somišljeniki in prijatelji biti še kdo, ki ne pozna povsem položaja tržaških Slovencev v šolskem pogledu, mu hočemo tu v popolno umevanje navesti nastopna suha dejstva:

a) Kakor vsi državljani brez izjeme so tudi tržaški mestni Slovenci po zakonu siljeni pošiljati svoje otroke v šolo; pa tudi če bi ne bilo tacega zakona, ki sili pošiljati otroke v šolo — vleva starišem že dolžna skrb za vzgojo in bodočnost lastnih otročičev, da jim poskrbe šolskega pouka.

b) V mestu tržaškem imamo eno samo slovensko šolo, ki more vsprejemati le mal del slovenskih mestnih otrok, dolžnih obiskovati šolo.

c) Valed tega dejstva ne preostaja mestnim Slovincem drugega, nego da pošiljajo svoje otroke ali v državne nemške ali pa italijanske komunalne šole!

d) Pri tem so stavljeni pred vprašanje: kaj jim kaže bolj: ali naj pošiljajo otroke v državne nemške, ali pa v italijanske komunalne šole?!

e) Za odgovor na gornje vprašanje je odločilnih troje dejstev: 1.) da so nemške državne šole v vsakem pogledu nerazmerno boljše, nego komunalne; 2.) da se na državnih šolah poučuje slovenščina vsaj kakor predmet, dočim je na komunalnih šolah naš jezik popolnoma izključen; 3.) da nas uče skušnje tako v Trstu kakor tudi v Gorici, da v nemških šolah v teh nemških mestih ni toliko nevarnosti, da bi se naš otrok narodno pogubil, ako stariši v domači hiši vrše svojo narodno dolžnost, dočim se v laških šolah večina otrok poitalijančuje, ali vsaj navzemlje janičarskega duha!

f) Nad vse odločilno pa je nastopno dejstvo: Kakor vse kaže, vlada ne misli ali noče prisiliti občine, da nam zasnuje potrebne slovenske šole. Ostaja torej eden jedini izhod iz naše šolske miserie in ta izhod je, da dovedemo državo do tega, da nam ona osnuje potrebne šole kakor jih vzdržuje za nemško kolonijo. Najkrajša pot do tega cilja pa je po mnenju tržaških Slovencev ravno ta, da z obiskom na državnih šolah dokažemo vladi, koliko je naših otrok! Na ta način privedemo vlado še naprej do tega, da nam ustanovi ali slovensko samostojno šolo, ali pa zadostno število slovenskih paralel za slovenske otroke!

g) To umejo prav dobro prav dobro tudi naši stariši. Zato so stariši, katerih otroci so bili na državnih šolah odklonjeni, tudi letos mlo prosili dra. Gregorina in dra. Rybářa, naj storita primerne korake, da se njihovi otroci vsprejmo v državne šole in so ob enem prisegli, da nočejo za nobeno ceno pošiljati svojih otrok v laške šole. Ustrezaje tej želji starišev in svojemu najboljemu prepričanju sta dr. Gregorin in dr. Rybář storila to, kar bi hoteli goriški zbeaneleži označiti kakor narodno izdajstvo.

h) Tržaški Slovenci smo v nasilnem položaju, da moramo — dokler ne dobimo svojih šol — izbirati med dvema zloma. Kakor razvidno iz gori rečenega pa je ob obstoječih razmerah v Trstu nemška državna šola manjše zlo, nego-li italijanske komunalne ljudske šole.

To stališče zavzema naše vodstvo in je zavzemajo tudi stariši in jemljemo nase z mirno vestjo odgovornost za tako — izdajstvo. In kdor jih zasramuje radi tega, ta je: ali ignorant ali pa brezvestnež!!

Kontrolni shodi za leto 1907 se letos ne bodo vršili. Tako je določilo ministerstvo za deželno brambo v zvezi z vojnim ministrom.

Posredovalnice za službe pridejo vsled odredbe ministra za trgovino pod policijsko nadzorstvo.

Nemški glas o slovenskem snovanju v Trstu. Znani „Grazer Tagblatt“, ki ga znani tržaški Nemci bogato zalagajo z vestmi iz Primorja, priporoča Nemcem, naj si v Trstu zasnujejo svojo banko. Tem povodom piše med drugim:

„S slovenskimi bankami je Trst bogato oblagodarjen. Jadranska banka obstoja že drugo leto. Dne 15. julija je začela svoje poslovanje centralna banka čeških hranilnic in že se govori o tem, da tudi „Živnostenska banka pro Čechy a Moravu“ osnuje tu svojo filijalko. Tri slovenske banke v malo letih

to je za Trst več nego dovolj. Slovenci i Čehi se znajo povsodi ugnezdit, kjer je le količjak nade do vspeha. Večinoma se jim špekulacije tudi posrečajo. V Trstu seveda ni bilo nič rizikranega, kajti ob vedno naraščajoči trgovini, ob močnem pritoku Slovanov in narodni samozvesti slovenskega plemenca, si je mogel vsakdo seštet na prstih, da bi tu izhajali ne le dve, ampak tudi več takih bank.“

To priznanje snovanju v Trstu od strani takih srditih sovražnikov našega naroda kvitiramo radi kakor pričjo, da tržaška politika vendar ni tako „zavožena“ in — izdajalska, kakor bi hoteli zatrtati nekaterniki le zato, ker se ta politika noče usuznjiti nobeni osebi in nobeni „stranki“, ampak stremi le po ciljih splošno narodnih interesov.

Hrvatsko-slovenska knjigotržnica, združena s prodajalno papirja. Vsled raznih prihajajočih nam vprašanj glede tega novega podjetja smo se obvestili na zaupnem viru in smo doznali, da se ta knjigotržnica prične urejevati dne 26. t. m., to je, prihodnji ponedeljek v krasnem prizemnem lokalu v veliki novi Klunovi hiši na ogledni ulice Zonta. Vsa knjigotržnica in prodajalna papirja bosta povsem urejeni v prvih dneh meseca septembra. Bila nam je prilika pregledati lokal in smo si ogledali tudi novo opremo, ki jo izdeluje naš domači tržaški obrtnik g. Josip Rože. Osvedočili smo se, da bo vsa uredba res krasna in elegantna na diko in ponos tržaških Slovanov, kajti vse je prirejeno po sistemu velike kralj. hrvatske vseučilišne knjigotržnice Leva Hartmann (Stjepan Kugli) v Zagrebu. Novemu našemu knjigotrcu, gosp. Josipu Gorinju moremo le čestitati in želimo mu v imenu vseh tržaških Slovencev, Hrvatov, Srbov in Čehov: dobro nam došel v Trst!!

Jutri v nedeljo obhaja pevsko društvo „Ilirija“ v Trstu slavnostno razvitja svoje društvene zastave. Zastava, krasno delo častitih šolskih sester, razvita bo na krasno okrašenem vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu v navzočnosti njenih starejših tovarišev, ter ob sodelevanju 26 raznih društev. Slovenci in Slovani Trsta, take slavnosti so redke, pokazimo z obilno vdeležbo na slavnostnem sprejedu, ki pojde skozi mesto, da znamo ceniti delovanje naših pevskih društev, da se bomo tako izkazali vredne zaupanja, ki ga stavijo ista do nas, a našim nasprotnikom pokazali z mirnim in dostojanstvenim nastopom, da nas veže vse ena misel, ena ideja, to je brepenenje po izobrazbi in napredku. V nedeljo 25. avgusta torej vsi na slavnost „Ilirije“.

Vlak skočil s tira. Na postaji Vrdela je sinoči okoli 11. ure skočil s tira vlak, ki odhaja iz Trsta ob 10. uri 54 m. Vzrok tej nezgodi je bilo — kakor se nam poroča — napačno obrnjen izogibalšč, tako, da je šel vlak po napačnem tiru. Lokomotiva vlaka je skočila s tira in se zarila za par metrov po rampi navzdol. K sreči pa ni bil poškodovan nihče. Nekateri vlaki so imeli vsled tega znatno zamudo.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

„Piccolo“ brani Kalabreža. Mi ne trdimo in tudi nismo dosedaj še trdili, da je aretovani Salvatore Sergi res kriv, da je vmoril kočijaža Praznika in Mohoroviča. Poda-li smo našim čitateljem le suho poročilo, ki je je naš poročevalec dobil na c. kr. policiji. V isti hip kakor naš poročevalec, je pa dobil ravno isto sporočilo tudi policijski poročevalec lista „Il Piccolo“. A dočim priobčujemo mi našim čitateljem natančno poročilo, kakor je je naš poročevalec dobil na policijski skriva „Piccolo“ razne točke tega poročila ter prinaša raje druge, ki so jih privatnim potom nabrali njegovi „reporterji“.

Tako na primer pravi „Il Piccolo“, da je aretovani Sergi delal, dočim mi je policija uradnim putem sporočila, da Sergi ni prijel za delo odkar je prišel v Trst. Našemu poročevalcu in ob enem poročevalcu „Piccola“ je bilo na policijski javljeno, da je Sergi v Italiji že predsedal v ječi 5 let, a to „Piccolo“ zamlčuje.

A poleg tega pravi „Piccolo“, da je policija že na jasnem, da aretovani Sergi ni morilec kočijažev, dočim je isti viši policijski uradnik, ki je poročal o stvari „Piccolovemu“ poročevalcu, rekel našemu reporterju, da se policija ne more še izjaviti, je li aretovani Sergi kriv, ali nedolžen.

Razumi se, da „Il Piccolo“ brani aretovanega zato, ker je Kalabrež. Če bi aretovani bil Slovan, bi „Il Piccolo“ gotovo vse drugače pisal.

„E questo fia suggel...“

Društvene vesti in zabave.

V nedeljo dne 25. avgusta bo slavilo pevsko društvo „Ilirija“ pri sv. Jakobu v Trstu slavnostno razvitja svoje društvene zastave. Slovenci! Slovani Trsta! Pokazimo tega dne z močnim dostojnim nastopom in z obilno vdeležbo, da vemo ceniti delovanje naših pevskih društev. V nedeljo ob 10. uri predpoldne naj se potrdi vsakdo na kolo-dvor južne železnice, kjer vsprejememo naše brate iz metropole sloven-ke, iz bele Ljubljane. Pokazimo jim z bratskim vsprejemom, da vemo ceniti njih požrtvovalnost! Pokazimo vsem cenjenim vnanjim gostom in društvom, svojo bratsko ljubav.

Delavci! pristopite k narodni delav. organizaciji.

Na to slavnost pride tudi „Slovenska Čitalnica“ iz Solkana korporativno z zastavo.

Bratje Sokoli!

Jutri v nedeljo dne 25. t. m. se „Tržaški Sokol“ udeležil slavnosti razvija zastave pevskega društva „Ilirija“ po večji deputaciji.

Bratje v kroju dobro došli. Zbirališče je ob 2¹/₄ pop. na vrtu konsumnega društva pri Sv. J. Nazdar!

Odbor.

Vesti iz Goriške.

Kobariški dijaki priredili dne 25. t. m. točno ob 7. in pol uri zvečer veselico s plesom na dvorišču g. Alberta Mašera (pri Zganu), v slučaju slabega vremena, dne 1. septembra. Ker je čisti dobiček namenjen za Pagliaruzzijev spomenik, se preplačila hvaležno vsprejemajo. Darovi se vsprejemajo tudi od nevedelencev ter se objavijo v časopisih.

Na k. kr. pripravnički za učiteljske v Tolminu prične šolsko leto v ponedeljek, dne 16. septembra; vpisovanje bo pa 14. in 15. septembra dopoldne. — Vsprejmejo se zdravi dečki, ki so dovršili večrazredno ljudsko šolo, dopolnili 13 in pol let ter imajo veselje do učiteljskega stanu. V spremstvu starišev ali njihovih namestnikov došli učenci morajo prinesiti seboj: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, (oziroma spričevalo o vedenju) in zdravniško spričevalo.

Stanovanje in hrana v Tolminu se dobi za 28—30 kron mesečno. Pridni in prav ubožni dijaki dobijo poleg državne štipendije še druge male podpore.

• To in ono s Tolminskega. Te dni sem imel službena opravila na Tolminskem. Porabil sem to priliko, da se nekoliko prepričam, kako vpliva nova železnica na tamno ljudstvo. O železnični upravi ne govorim, samo pripominjam, da so mi nje uradniki in uslužbenci vedno lepo postregli in odgovarjali v slovenskem jeziku. Nemilo me je dirnilo pa to, da so v vagonih 1. in 2. razreda vsi napisali le v nemškem, madjarskem in italijanskem jeziku; o slovenščini ni niti sledi, da-li je tudi v 3. razredu tako, se nisem mogel prepričati.

Več ozira na slovenščino imajo pa razna podjetja avtomatov na postajah; ti nosijo na prvem mestu slovenske napise.

Pri Sv. Luciji, v Tolminu in v Volčah je vse polno letoviščarjev, in sicer tako, da se v teh krajih niti postelje ne dobi, ako se ne naznani več dni pred odhodom. Letoviščarji so večinoma Lahi in se kakor se mi je zagotovilo od več strani, vdrugga tojono; izjem pa tudi ne manjka.

Pri Sv. Luciji je imel kaz zjezo mo na trgu svojo drobnino neki domači kramar. Ker mi je navada, da vtikam svoj nos v vsako stvar, ogledal sem si tudi kramarjevo razstavo. V svoje največje začudenje sem zapazil med raznimi otroškimi igračami, molitveniki in raznimi takimi drobtinami tudi pasove z frankfurtskimi barvami in napisi „Gut Heil!“ Ko sem prašal moža, zakaj da prodaja te stvari, ker tu ni Nemcev, mi je odgovoril mogočno in ponosno, da takih pasov prodaja mnog; in da jih kupujejo tudi domačini.

V Bači sem se vstavljal se spremljevalcem v znani krčmi pri „Marjanci“, katera je po smrti te lastnice prišla v last sorodnika, katerega tržaški Slovenci poznata kakor vrliga narodnjaka, če tudi je bil le delavec v arsenalu. Tu so mi pravili, da so žago in mlin ob Bači kupili neki Lahi iz Kormina za sramotno nizko ceno 1200 gld. Tudi se trudijo razni Nemci in Lahi, da bi kupili zemljišča ob Idrijci, Bači in Soči. Bodite pametni, in ne prodajajte tujcem naše zemlje!

V Tolminu sem vstopil v dve gostilni, a v obeh so me prašali ali v bližini laštini ali v obojevanu nemščini, česa da želim. Ko sem naročil po slovensko, so me pogledali debelo in ves moj ugled je bil pri njih po vodi. Ker mi je bilo tako vedenje nerazumljivo, sem poiskal tam bivajočega prijatelja, da mi razjasni to zagonetko. On se je zakrohotal in rekel, da v Tolminu smatrajo vsakega nepoznanca, ki samozavestno nastopa, ali za Nemca ali pa za Laha. Po moji fiziognomiji in plešati glavi pa ne vedo, kam bi me dajali ter so me zato različno nagovarjali. Vzrok temu pa je ta, ker se mnogokrat dogaja, da Nemec ali Lah zaretančita, ako se ju nagovorijo slovensko. Ljudje hočejo le zaslužiti, zato se jim mora tudi veliko spregledati.

V Volčah je šlo vse dobro, ker me pozna večina ljudi, za karati je samo, da se ne dobiva nikjer slovenskih užigalic, povsod ponujajo le Fürthove „Najboljše užigalice za Hrvaško“. (Resnici na ljubo treba konstatovati, da se v prodajalni g. Dragotina Hvale dobivajo užigalice naše šolske družbe.) Tam nastavljen stotnja cesarskih strelcev odšla je v terek k vajam na Koroško. Občina zida vojašnico in potem bo tam stalno ena stotnja te trupe, mej tem ko je dosedaj vedno le od 15. aprila do jesenskih vaj. Pravili so mi, da mnogokrat zapazajo v gorah nad Volčami laške oficirje, ki spijonirajo; predenj pa dosepejo naši ljudje na te strme bribe, so laški junaki že davno čez mejo.

Električne naprave državnih železnic ob Soči. Ministertvo za železnice je izdelalo načrte za zgradbo električnih naprav ob Soči. Izdelavati nameravajo tok najmanj za 15.000, povprečno pa za 23.000 konjskih sil za električni promet državnih železnic.

Vesti iz Kranjske.

Telovadno društvo „Ribniški Sokol“ bo slavilo dne 8. septembra razvite svojega društvenega prapera. Na predvečer, v soboto dne 7. septembra bo mirozov in podoknica kumici gospe Štefaniji dr. Schifferjevi in po mirozovu koncert. V nedeljo dne 8. sept.: ob 6. uri zjutraj budnica, ob 10. vsprejem gostov na kolodvoru, po dopoldanski službi božji slavnostno razvite in potem spreved po trgu; ob 1. uri skupni obed; ob 3. uri popoldne javna telovadba in zvečer ljudska veselica.

Reservisti so se v četrtek v Ljubljani branili iti spat v skladišča stare cukrarne kjer imajo na razpolago za prenočišče le slamo brez odej. Izjavili so, da so prišli odslužit cesarja, ne pa, da bi si kakor rodbinski očeti nakopali razne bolezni.

Risarsko in slikarsko šolo v Ljubljani ustanovita gg. akademična slikarja Rih. Jakopič in Matej Sternen. Šola, ki je prvi umetniški učni zavod na Slovenskem, se otvori še to teden.

Ljubljanski knezoškof dr. Anton Jeglič se je odpeljal včeraj na nemški katoliški škod v Würzburg na Bavarskem.

Katehetski shod, združen z ustanovnim občinim zborom „Društva slovenskih katehetov“ se bo vršil dne 10. in 11. septembra 1907 v Ljubljani.

Iz Il. Bistrice se nam poroča: Krasen dan 18. t. m. podpiral je „prostovoljno gasilno društvo“ in „Čitalnico“ v Il. Bistrici ob otvoritvi skupnega „društvenega doma“. Nestavilo gostov iz Jelšan, Šapjan, Jušič, Voloske, Opatije, Sušaka, Reke, Postojne Sežane in celo iz Trsta d-šlo je k nam že z dopoldanskimi vlaki, popoldne pa so prišli bližnji nam gostje iz Podgrada, Prema, Bitinji, Knežaka in Zagorja z vozovi. Najbolj smo se razveselili pev. društva „Gorska Vila“ iz Podgrada, ki je došlo polnoštevilno pod vodstvom svojega izbornega prevodnje g. Grma in ki so nas vseh očarali se svojim krasnim petjem. — Veselica se je izvršila po vspredu: z budnico znane Sv. Kriške godbe „Lira“, vsprejemom gostov na kolodvoru, sv. mašo na planem, pri kateri so peli domači gg. pevci, združeni v „Bistriški Vili“, blagoslavljenjem društvenega doma, slavnostnim govorom g. notarja Antona Carli v Il. Bistrici in z zahvalo predsednika „Čitalnice“ g. Vinka Šket bil je dovršen oficijelni dopoldanski program. Gostje so si ogledali na to naša industrijalna podjetja: tvornico usnja Valenčič & Cie zdaj Andrej Žnidaršič, tovarno testenin „Žnidaršič & Valenčič“, tovarno sodavice in antialkoholnih pijač P. Ličen, parno žago g. Josipa Samce, vzorni čebelnjak g. Antona Žnidaršiča etc. Popoldne pa je sledila svobodna zabava z loterijo, srečkanjem, godbo, petjem in plesom. Cvet naših dam nam je stregel v Ličnih šotorih z vsem, kar si človek zaželi.

Le prehitro so ginevale urice, ko smo se morali zopet ločiti.

Gmotni vseh je bil tudi dovoljen, v kar so največ pomagale požrtvovalne naše dame in ljubiti nam gostje, katerim ključemo: „na veselo svidenje!“

Tudi Dolenjska se probuja! Valovje splošnega socijalnega preobrata je dolgo iskalo poti do Dolenjske pozabljenosti od naših vlad. Ali čim je došlo tudi tu sem. pričelo se je živahno gibanje izlasti med nižjimi sloji. Delavci ki so prej delali od ranega jutra do trdne noči za uprav sramotno plačilo, so si izvojevali v skupnem nastopu določene mezde, določeni delavni čas itd. Njim so sledili elementi nastavljeni kakor diurnisti, pisarji ozir. pomožni uradniki na raznih c. kr. državnih uradih. Bili so Vam to reveži, od danes d. jutri, odvisni od milosti svojih šefov, katerih večina je spadala — v kolikor se namreč tiče socijalnih idej — v šaro starega birokratskega sistema. Ako si se mu danes zameril, morda jutri že si lahko šel s trebuhom za kruhom. In celo taki, ki so po večletni službi opravljali za 2 kroni na dan službo uradnika! Delal je za uradnika, plačan pa je bil za dninarja.

To je minilo! Razkropljeni elementi so se združili v složno celoto in v njih energičnem nastopu prekašali so celo svoje so rpine v Ljubljani. Navstalo je društvo državnih pomožnih uradnikov z g. govim ciljem na potu do mileje bodočnosti. Ni več poprej tolikanj zaničevanij „šribarjav“ in „diurnistov“, danes so to ljudje ne samo z dolžnostimi in pravicami!

A komaj je zasinilo to novo solnce socijalnega gibanja nižjih stanov, že se nam sporoča zopet iz dolenjske metropole o prihodu novega sličnega planeta. Podružnica I. avstr. društva državnih slug v Ljubljani sklicuje na nedeljo 25. t. m. v hotelu Jacaz v Novem mestu društveno zborovanje, v prilog kateremu vabi ne le vse državne sluge, marveč sploh vse v to kategorijo pripadajoče uslužbence.

Dnevni red shodu vsebuje sledeče točke: 1. častni avanzma jednako uradnikom. 2. določeni provizorij na eno leto. (K tej točki pripominjamo: Izlasti na c. kr. okrajnih glavarstvih so uradni slugi, ki služijo 10, 15, da tudi še več let, in niti niso definitivno nastavljeni. O drugih slugah n. pr. pri županstvih itd. niti ne govorimo. 3. zvišanje pokojnine vdovam. 4. uvrstitev sodnih dostavljalcev v kategorijo drž. pom. slug. 4. uvedanje 35-letnega službovanja. 6. službena pragmatika. 7. preosnova disciplinarnega postopanja. 8. uvrstitev cestarjev v 4. služb. razred.

— Pozdravljamo to prebujajo na pozabljeni Dolenjski prav iz srca in želimo shodu že v naprej najboljših uspehov! F. P.

Vesti iz Stajerske.

Na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru je bilo koncem minolega šolskega leta, ki so ga končali sredi avgusta, 48 učencev, po veliki večini Slovencev.

Vesti iz Koroške.

Nesreče v gorah brez konca in kraja. Iz Malnice nam pišejo: Dne 16. t. m. se je pripetil tu zopet jako tragičen dogodek. Rečenega dne so se podali krojaški mojster Kristijan Pichler, soproga mu Marija in njiju pomočnik čez nizke Ture na Badgastein v obiske k svojim prijateljem. V soboto dne 17./8. so se zopet vračali po istej poti. Dospeli do vrha nizkih turskih alp so se ustavili. Bodi, da jim je zmanjkalo moči, bodi, da so se hoteli le nekoliko odpočiti — fakt je, da so tam obležali. Onega dne je bilo slabo vreme, v alpah je padel sneg in pihal je mrzel veter od vrha, kjer stoji oddaljeno tudi planinska koč, v kateri biva v poletnem času hribolazki voditelj. Od koč do vrha, v bližini kakih 7 minut, je prirejen zvonec, s katerim daja rečeni voditelj ob slabem vremenu znamenje, da se ne more čez Ture. Tako je šel tudi v soboto, da dade tako znamenje, ker je huda nevihta. Dospeli do vrha je zapazil, da leže v snegu tri osebe, skoro zmrmzene. Pristopil je in si ogledal te osebe, da li jih morda ne pozna, ali, da li so še žive. Na to jih je naglo odnesel enega za drugim v koč, kjer je poskusil vse, da bi jih obudil k življenju. Toda bilo je že prepozno glede mojstra in njegove soproge. Izdihnila sta v koči svojo dušo. Pomočnik pa je še pri življenju, ali odletelo mu je nekaj prstov na rokah. Zmrznememu krojaškemu mojstru je bilo 40 let, ženi njegovi pa 28—29. On je bil doma iz St. Petra na Gorenjem Koroškem, ona pa od nekje s Spodnjega Stajerskega. Tako tragično poginola zakonska sta bila brez otrok.

To poletje so storile smrt na Turških alpah 3 osebe: dva možka in ena ženska. Ena oseba pa je v nevarnosti za življenje.

Gospodarstvo.

Na Češkem

se vrši osemndnevni tečaj za posestnike močvirij. Na tem tečaju se nauče od najboljših strokovnjakov, kako treba močvirja umno obdelovati oziroma jih izrabljati za proizvajanje sote in stelje.

Pridelek sadja na Štajerskem.

O letošnjem pridelku sadja na Štajerskem poroča zveza štajerskih poljedelskih združenj po natančnih poizvedbah o stanju začetkom meseca avgusta: Obrodilo so letos

(Dalje na 4. strani.)

Pogrebno društvo Jožef Arimatej
v LONJERJU
vabi na svoj

izredni občni zbor

ki bo se vršil
dne 25. avg. 1907. ob 4. pop.
v prostorih „Kons. društva“ v Lonjerju.

DNEVNI RED:

Sprememba društvenih pravil.

V slučaju, da se tega občnega zbora ne udeleži zadostno število udov, vrši se drugi občni 3 dni pozneje, t. j. 28. t. m. ob 9. uri zvečer.

ODBOR.

Danes, dne 24. avgusta t. l. se preseli prodajalnica steklenine
Giovanni Sardotsch & Comp.

iz ulice Vincenzo Bellini 5 v ulico Nuova 24 nasproti trdke A. Bischoff

Šipe in ogledala. Bogata zaloga majolik.

Stekla, porcelan, svetilke in postrežba za 1 ali 2 osebi. — Specijaliteta porcelan za kavarne in gostilne.

Sprejme se o staviljanje šip v delo po zmernih cenah

PETER VERČON | Trst, ulica Chiozza št. 18-14
autoriz. pečarski mojster | TELEFON št. 19-32

NAJVEČJA TOVARNA v TRSTU

štedilnih ognjišč
IN ZALOGA

glinastih peči

iz prvih čeških tovarn v vseh veličinah, načrtih in barvah.

z vpostavljanjem v mestu in na deželi po lastnih, zato izurjenih monterjih.

Poklankanje zidov z belimi Email ploščicami za kuhinje, kopelne sobe, klosete itd.

Naznanjava, da odpreva z dnem 20. t. m. meščanom in okoličanom dobroznano gostilno „NUOVA ABBONDANZA“ ul. 6. Carducci (Torrente) št. 22

Tudi bova najboljši kraški teran, istrsko in najfinjša dalmatinska vina in DREHERJEVO Pl. O prve vrste. — Vročja in mrzla kuhinja ob vsa em času.

Priporočava se za obilen obisk.

V založbi „TISKARNE EDINOST“

v TRSTU, ulica Giorgio Galatti št. 18

je izšel v sloven. prevodu

VOHUN

ROMAN

Angleški spisal J. F. COOPER.

Elegantno broširana knjiga s finim svetlim pap. rjem, obsegajoča 420 strani male osmerke stane

1 krono 60 st.

po pošti 20 stot. več.

Dobi se ga v vseh knjigarnah po Slovenskem.

Razpošilja se le proti povzetju ali naprej poslanemu znesku

Usaka ekonomična družina

nakupi

VERMOUTH

v velikem skladišču v ulici San Nicolò 12
Buteljke „Reklam“ od 1 litra 55 krajcarjev.

Nepremeni tip. — Znamka neprekosljiva.

Zaloga tu- in tujemskih vin, spirita in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST

Via dell'Acque Str. 6. (nasproti Kafe Centrala).

Velik izbor francoskega šampanjca, penecih desertnih

italijanskih in avstro-ogrskih vin Bordeaux, Bur

gunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Ram-

konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinevec,

slivovec in brinjevec. — Izdelki 1. vrste, došli iz

dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-

pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in

franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

UMETNI ZOBJE

Plombliranje zobov.

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi
ulica della Zesa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cena zmerne. Počkal & Xogi**HOTEL BALKAN**

dobro le črešnje in trte, koder niso pomrznile. Splošno pa bo letos le malo sadja. Glavni vzrok tega je dolga zima, vsled katere so pomrznile n. pr. breskve in marelice. Slive so manj trpele. Jablane in hruške so dobro cvetele, ponekod bolj, ponekod manj, kakor so pač lani manj ali bolj obrodile in bilo je upati povprečno na srednje dober pridelek. Tega so pa uničili mrčesi ob času cveta in neugodno takratno vreme. Slabo je letos obrodilo sadje tudi v Švici, na Nemškem in Nizo-zemskem.

Razne vesti.

Prodaja piva v steklenicah postane koncesijonirana obrt. Na steklenicah bo morala biti zapisana, kakovost in kolkost piva.

Kongres sionistov v Haagu je med drugim sklenil, da bodi v prihodnje razpravni jezik sionističnih kongresov hebrejščina.

Spomnik Riegerju, bivšemu češkemu voditelju, odkrijejo Čehi dne 7. in 8. septembra v Horici.

Časnikarska reklama in oglasi v Ameriki. V Ameriki ima vsaka stroka, vsak poklic svoje časnike. V Združenih državah izhaja 13.000 časnikov v vseh možnih oblikah, v vseh jezikih, celo v indijskem. Mnogo tih časnikov obstoja iz reklame in oglašev. Na oglašev se troši na leto nad 100 milijonov frankov. A ne samo država, tudi pojedini tovarnarji in podjetniki trosijo na oglašev ogromne svote. Znani Barnum potroši le samo za oglašev do 4 milijone frankov. So listi, ki veprejemajo za naročnino drva, čevlje ali celo pečenko. Pojedini časniki tekmujejo med seboj, kateri da prinese prej in več novosti. V tem prednjači na poseben način „New York Herald“, ki troši za svoje dopisnike, reporterje in agente do 5 milijonov frankov. Vrh vsega tega časnikarstvo v Ameriki vgonoblja ljudi. V časnikarstvu, po oglašev, je vsa vojska uzumovčev in lopovov in gorje njemu, ki jim pade v roke. Tu so oglašev — za loterije, ki se jih nikdar ne izreba; delnice železnice, ki se jih ne bo nikdar gradilo, krasna rodovitna zemljišča se prodajajo, a ko prideš na lice mesta, je sama puščava; posredovanje za ženitbo, kjer se desetkrat izmami pristojbina, a od neveste ni duha ne sluha. Vsak tak oglašev je zaseda, za katero preži slepar, da izprazni možniček, izlasti neizkušnemu Evropejcu.

Demant Cullinan. Iz Pretorije javlja: Zakonodajna zbornica je z 42 proti 19 glasom vsprejela predlog ministerskega predsednika Bothe, da se kupi znani dijamant Cullinan in se ga podari angleškemu kralju Edwardu v zahvalo za podeljeno avtonomijo Transvaala. Diamant tehtja nebrusen 3025 kratov in je zavarovan proti tatvini za 10 mil. kron. Cullinan je največji doslej najdeni dijamant.

Brzjav brez žice. Društvo Marconi otvori dne 1. septembra brzjavni promet brez žice preko Atlantskega oceana. Postaja Klipon v Irski odpošiljala bo brzjavke za postajo Rap Breton v Kanadi. Beseda bo stala 48 stotink. Časnikarski brzjavci bodo stali za polovico manj. Te cene so nekoliko večje nego brzjavne cene po kabelu. Brzjave bo možno izročiti na vsaki pošti. Poskusi, ki so jih napravili med obema gori omenjenima postajama, so zelo povoljni. Stevilo postaj se v kratkem pomnoži in je nade, da bo podjetje uspevalo.

Čudna rodbina se nahaja v Lancashiru na Angleškem. Mož in žena še živita in sta imela 20 otrok. Polovica je bila moškega, polovica pa ženskega spola. V tej rodbini se je v istem dnevu porodilo po dveje otrok in potem sta na en in isti dan bila po dva krsta; drugičrat je umrlo kar po dveje otrok, ki sta bila na en in isti dan pokopana. Žena je stara okoli 80 let, a ima samo eno nogo, drugo, leseno, napravila si je od one zelenke, ki jo je zasadila, ko je povila prvega sina.

Milijonar se je ubil. Iz Londona poročajo: V Ameriki je z avtomobilom ponesrečil milijonar Noot On in njegova rodbina, ki so bili v avtomobilu so mrtvi.

Zločinec podedoval milijone. V Gravedoni ob komerskem jezeru je udova milanskega slikarja, Bernacchi, zapustila pol milijona, v gotovini nadalje krasno vilo v Gravedoni, lepo zbirko slik, kipov in drugih umetnostij. Edini dedič je bil njen nečak Gerolamo Pasquali, ki je bil obsojen radi raznih zločinov in je bival na otoku Lampedusa pod policijskim nadzorom. Takoj ko je prišel Gerolamo v Gravedono in prijel dedščino, je poslal svojim nekdanjim tovarišem na otoku 6000 frankov z naročilom, naj izpijejo par kozarcev na njegovo zdravje.

„Podnačelnik postaje“ Neki sotrudnik „Zürcher Poste“ poroča nastopno: Veselo dogodbo mi je pripovedoval neki potnik, ki se je dne 12. t. m. z zadajim vlakom iz Interlakena odpeljal v Bern. Na postaji Interlaken je neki gospod zaman iskal prostora v drugem razredu. „Se je prostora spredaj!“ mu je zaupil sprevodnik. Gospod pa se ni hotel tako daleč potruditi ter je vstopil v oddelek prvega razreda. Tu mu je zastavil pot neki potnik z besedami: „Se je prostora v drugem razredu, to ste pravkar slišali.“ — „Kaj Vas to briga!“ — „Ne, ne pustim

Vas.“ — „Boste že videli! Veste, s kom imate posla? Jaz sem podnačelnik postaje v H.“ — „In jaz sem Z. generalni ravnatelj švicarskih zveznih železnic.“ S tem je bil razgovor pri kraju in gospod „podnačelnik“ je izginil kakor kavra.

Lek za umobolne Neki zdravniki priporočajo v „Münch. Med. Wochenschrift“ za umobolne morsko vodo, ne da jo isti pijejo, marveč, da se jo jim ubrizgava pod kožo. Navajajo 16 slučajev, pri katerih je morska voda ugodno vplivala na umobolne. Po ubrizganju umobolni raje jedo, želodec jim bolje prebavlja, in s časom se odebele. Malo pozneje prenehajo halucinacije. Žalostni se razvesele. Voda se ubrizgava vsaki peti dan, a treba jo je ubrizgavati vsaj dva meseca. Pri vsakem ubrizgavanju je treba 100 kubičnih centimetrov morske vode.

Kopaljšče pogorelo. Iz New Yorka poročajo: V kopaljšču Oitorthard, države Mayne, je požar nedavno uničil 12 hotelov in drugih poslopij. Okoli 7000 kopaljščnih gostov je moralo v nočnih oblekah prenočiti pod vedrim nebom. Štiri osebe so zgorale. Škode je 2 milijona dolarjev. Ko so železniški vlaki pripeljali obleko, razvil se je za te obleke in za mesta v vlakih pravcati boj.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 23. avgusta:

Sennsky J. zasebnik, DUNAJ; Nittmann K. profesor, LYOV; Jenko T. trgovec, PULA; Taub E. trgovec, OLOMUC; Slöhr F. trgovec, PRAGA; Fischer L. ravnatelj, OLOMUC; Mocheski H. učitelj, PRAGA; Wittich Z. zasebnik, KARLS-THAL; Woelfer M. zasebnik, BUDIMPEŠTA; Ijadica V. zdravnik, ŠIBENIK; Schwarz A. trgovec, Haderer A. trgovec, NEUKIRCHEN; Ivancič M. posestnik, LJUBLJANA; Žic M. posestnik, Ljubič J. posestnik, PULA; Bures L. učitelj, VLAŠIN; Schwarz J. trgovec, OSJEK; Löwy A. trgovec, ZAGREB; Vischer H. trgovec, STUTTGART; Kafka R. uradnik, DOLM; Rubčić F. uradnik, SÉN; Rohrmann V. uradnik, GRIN; Kastelič A. potovalec, ST. PETER; Heytmann J. učitelj, Lapos E. uradnik, DUNAJ; Renner R. učitelj, BUDJEJOVICE; Holm Ch. posest, DANEMARK; Wallner J. uradnik, DUNAJ.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Deček poštene rodbine star 14 do 16 let sprejme se takoj v prodajalnico jestvin v ulici Caserma 14. 1008

Prodajo se stavbe ki nosijo 10% dobička. Razpolaga denarja na I. in II. vknjižbe od 4%, do 6% obrest. Menjava nepremičnin z zemljišči in dvorci Trst, Corso štev. 34. 860

Čutim se dolžnega, da opozorim svoje cenjene odjemalce, posebno okoličane, da sem naročil

veliko izbero izgotovljenih oblek

in zamorem vsled tega prodajati obleke

po jako nizkih cenah.

Prodaja se je pričela v soboto dne 11. maja t. l.

Vittorio Piscur, Trst, ulica Arcata št. 1.**Danes dne 24. avgusta t. l.**

se odpre na novo skladišče pohištva

Lucio Fonda ulica dell' Istria 18

s prodajo navadnega in finega pohištva.

CENE ZMERNE.**DELO SOLIDNO.**

V pekarni s prodajo sladčie in likerjev

M. Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo štev. 7 (Korzo) s podružnico v ulici Giuseppe Caprin št. 9 (ex ulica Erta)

rajde se veliko izbero sladčie in vsak dan svežih

hlajenčnih biškotov. Prepečencl (biškoti) za ladije, kakor tudi sveži kruh 4-krat na dan.

Velika zaloga tu- inozemskih vin in likerjev. — Telefon 1464.

ARISTIDE GUALCO Trst, ulica S. Servolo 2,**X TOVARNA CEVI IN PREŠANIH PLOŠČ. X**

Ne boji se konkurence.

Sodi od 5, 7, 12 in 50 hl prodajo se v Trstu, via della Sanità 18. 992

V dekliskem domu v Gorici

se učerke sprejmejo na stanovanje, katere ravno goriske šole čiškujejo. Prilika za učenje raznih tujih jezikov godle in rečna dela. Dobro nadzorstvo. Pri nizki ceni, dobra hrana, lepo in prostorno stanovanje. Natančnejše se izve pri gospej Mariji Drašler Via Trivemina št. 12. 991

Naznanjam glavni mu občinstvu, da preselim svojo gostilno „Stadt Laibach“ iz ulice Giulia št. 15 v isto ulico štev. 33 sedaj kavarne Saturno, ter se priporočam za mnogobrojni obisk J. KANTE. 970

Na prodaj je več mlad h in starih k z lepe redke pasmi. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1000

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga

Ivana Godnig

se je preselila iz ulice Barriera vecchia štev. 31

v ulico Madonnina štev. 9

vogal ulice San Apolinare.

Antonio Postir**Mlekarna Romans v Romansu****FURLANIJA**

Pre-krbljena z najnovejšimi parnimi stroji za filtriranje, pasteviziranje in hlajenje mleka potm nizke temperature in za izdelovanje masla.

PRODAJALNICE:**TRST, ulica Belvedere štev. 24****GRADEŽ: Obrežje.****Pristno sveže mleko dospe trikrat na dan.****Postrežba na dom.**

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da odp e

GOSTILNO

pri sv. Ivanu štev. 332

v prostorih prejšnje kavarne.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

FRAN BABIČ.

Edor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službene osebe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce, kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjižbe itd. prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd., naj se posluž **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ štitala in najbolj pripravi v človeka namena.

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod
Angelo Devetak -- Trst
ulica Acquedotto 22 — Tel. 1448

Umetni fotografski atelje

pri sv. Jakobu

ulica Rivo št. 42 (prtiličje) TRST.

Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razjede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST**Povečanje vsakater fotografije.**

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

GORISKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z omajanim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosp. oska ulica št. 7 I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice štev. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 12. marca 1907:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.**Posojila** dajejo zadrušnikom na vknjižbe

po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži obrestujejo se koncem leta po 5 1/2 %.

Stanje 31. decembra 1906: Zadrushnikov 1823 z deleži v znesku 1.) 104.790 — kron.

— Hranilne vloge: 2.) 1.675.188 82. — Posojila: 3.) 1.617.190 37. — Rezervni sklad 82.382 63. — Vrednost hiš: 112.265 23 —

Pozor gospe!

Čast mi je javiti svoji cenjeni klijenti, da prodajam prave izvirne vzorce iz Pariza in Dunaja; tudi vsprejemam vsako naročbo — kakor že znano — po najnižjih cenah.

Udana **ELISA PERTOT**

Modni salon

Barriera vecchia št. 29, I. nadst.

Podpisana opozarja slavnemu klijentelu na odpretje gostilne „Alla Carmen“

(ex Continentale)

v ulici Torre bianca št. 36

Gostilna bo preskrbljena z izvrstno kuhinjo, dobrim vinom, monakovim in merčnim pivom I. vrste.

V nadi, da bo gostilna obilno obiskana za bilježi udana

Marija Vascellari

lastnica gostilne „ALLA PALESTRA“.

FILIP IVANIŠEVIĆ

zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405) v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica Zudeeche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste

Via Farneto štev. 3

V novi prodajalnici igrač in drobnarij

se nahaja vedno

VELIKA IZBERA

glavnikov, torbic, ročnih torbic, raznih lišpov, predmetov za darove, finih dišav po nizki ceni, ter pisarniških predmetov in izbrana zaloga krasnih razglednic

Via Farneto štev. 3